

مروری بر اساسنامه و حرکت آینده جهاد

از زبان نماینده امام و

اعضای شورای مرکزی

عضو شورای مرکزی در مورد اساسنامه صحبت نموده و به سنوالات مربوطه جواب دادند، که با توجه به اهمیت مسائلی ذکر شده به درج آنها اقدام کرده ایم. متنی که پیش رو دارید صحبت‌های تنظیم شده این برادران است.

روز سه شنبه ۲۲ آذرماه طبق روال قبلی، جلسه‌ای در نمازخانه دفتر مرکزی جهاد سازندگی تشکیل شد ابتدا حجت الاسلام توری در مورد رابطه دنیا و آخرت و اخلاق اسلامی مباحثی را طرح کردند و سپس به اتفاق دیگر برادران

سیر تدوین و تصویب اساسنامه

بسم الله الرحمن الرحيم

اول بهتر است خلاصه‌ای گفته شود از سیری که اساسنامه طی کرده است. متن اساسنامه توسط برادران جهاد در دفتر مرکزی تهیه شده و توسط اعضاء شوراهای مرکزی جهاد سازندگی در کشور، به تصویب رسیده بود و به عنوان طرح توسط نمایندگان مجلس شورای اسلامی به مجلس برده و در کمیسیون جهاد مورد بررسی قرار گرفته بود. در اولین اساسنامه پیشنهاد شده، وظایف جهاد مشخص نبوده و بعد در کمیسیون، وظایف جهاد که توسط کمیته های جهاد پیشنهاد شده بود به اساسنامه اضافه گشت طی تدوین آن اساسنامه در رابطه با نماینده حضرت امام و شورای مرکزی و وزیر، یا دولت و سایر مقامات بحثها و گفتگوهای بسیاری شده بود بعد اساسنامه برای شور دوم رفت و در شور دوم بدلیل اینکه در اساسنامه وظایف جهاد بصورت مشارکت مطرح شده بود و اشکالاتی داشت که نمایندگان به آنها رای نمی دادند و طبعاً با حذف این وظایف چیزی از اساسنامه برای جهاد نمی ماند. لذا به کمک ریاست محترم مجلس اساسنامه به کمیسیون اصل ۸۵ فرستاده شد و در آن کمیسیون روی اساسنامه بحث شد و اساسنامه ای تهیه شد که به مدت ۳ سال بتواند اجرا شود. ولی شورای محترم نگهبان فرمودند که اصل ۸۵ قانون اساسی ناظر به چنین کاری نیست. لذا اساسنامه را برگرداندند به مجلس که مطابق روال قبلی به حرکت خودش ادامه دهد و چون با آن روال از آن مسائلی که جهاد می خواست چیزی در اساسنامه باقی نمی ماند تلاشهایی شد و از طریق دولت همان اساسنامه ای را که از

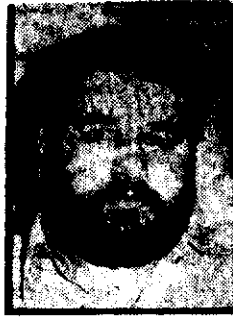
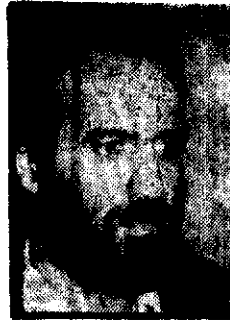
اصل گویا ۸۴ قانون اساسی دارد که کارهای قوه مجریه بجز آن قسمتهایش که مستقیماً مربوط به رهبری است و شخصاً در اصل ۱۱۰ قانون اساسی آمده باید از کانال وزراء یا هیئت وزیران انجام شود. یعنی در واقع اگر جهاد می خواست چیزی از قوه مجریه یعنی زیر نظر دولت باشد و از دولت پول و بودجه بگیرد باید در رأسش وزیر قرار بگیرد. در این مورد بحثهای زیادی میشد از جمله اینکه نخست وزیر سرپرستی جهاد را بعهده بگیرد که آنهم بر خلاف قانون اساسی بود چرا که نخست وزیر نمی تواند در رأس یک تشکیلات قرار بگیرد و حتی آن بخشهایی هم که لان در رأس معاون نخست وزیر است مثل تربیت بدنی، در تشکیلات آینده جمهوری اسلامی باید تغییر وضعیت

طرف کمیسیون تهیه شده بود و بصورت لایحه به مجلس داده شده بود. در کمیسیون ویژه مطرح و برای شور اول آماده شد در کمیسیون تائید شد و مجدداً با حضور مسئولین سایر وزارتخانه ها و دستگاهها و نماینده جهاد روی تک تک مواد بحث شده و در نهایت اساسنامه جهاد که براساس لایحه پیشنهادی دولت تهیه شده و سفارش همان بود که طی آن سیر تدوین شده بود برای شور دوم به مجلس شورای اسلامی رفت که گزارش شور دوم مربوط به همین اواخر است و عمدتاً در جریان هستید. و کلاً یک اساسنامه ای تصویب شد که برای جهاد سازندگی وظایف زیاد و سنگینی را باقی گذاشت بجز بعضی چیزهایی را که برای ما اهمیت داشت و روی آنها اصرار کردیم ولی نمایندگان مردم به آنها رای ندادند این اساسنامه برای شورای نگهبان فرستاده شد که شورای نگهبان سه روز بررسی کردند و بعد اعلام کردند که مغایرت باشرع یا قانون اساسی ندارد. که دیگر همین روز ها مراحل ابلاغش را می گذرانند یعنی از شورای نگهبان فرستاده خواهد شد به مجلس و ریاست مجلس اعلام می کنند به ریاست جمهوری و ایشان ابلاغ می کنند به دولت برای اجراء این سیر خلاصه ای بود که اساسنامه طی کرده است.

محتوای اساسنامه

چند مطلب اساسی در رابطه با وضعیت اساسنامه و محتوای آن وجود دارد که یکی از آنها تبدیل شدن جهاد سازندگی به یک وزارتخانه است. و دیگری مسئله جایگاه نمایندگی حضرت امام در جهاد و بخش سوم هم نحوه و وظایف و کارهای محوله در رابطه با وزارتخانه شدن جهاد است. آنچه که از قبل و از اولین اساسنامه مطرح می شد این بود که جهاد شکل مدیریت شورایی را حفظ کند و وزیر عضوی از شورای مرکزی باشد که در مقابل مجلس جوابگوست. اما بر اساس آن برداشتی که شورای نگهبان از

*** جهاد سازندگی بعنوان یک نهاد جوشیده از متن انقلاب مهمترین ویژگی اش این است که یک عده از بچه های مخلص حزب الهی ایثارگر دور هم جمع شدند و یکدستگاه اجرایی را برای خدمت به محرومین بوجود آوردند و این از ارزشهای زائیده انقلاب اسلامی است که باید همچنان حفظ شود.**

پیدا بکنند بطوریکه یا در رابطه با یک وزارتخانه قرار بگیرند و یا خودشان وزارتخانه‌ای شوند، این دلیل اصلی بود که شورای نگهبان با توجه به نگرشی که به قانون اساسی دارد، برای وزارتخانه شدن جهاد و قرار گرفتن وزیر در رأس آن ذکر می‌کرد.

بخش دوم مسئله نماینده حضرت امام بود که این راه هم به همان اصل ۱۱۰ ارجاع می‌دادند که در آن چنین وظیفه‌ای برای رهبری ذکر نشده است. اما مثلا در وزارت سپاه پاسداران به خاطر اینکه جزء نیروهای مسلح است، حضرت امام قانونا باید نماینده بگذارند اما در این رابطه شورای نگهبان می‌گفتند ما چون تحت امر حضرت امام هستیم نمی‌توانیم جز آنچه خود حضرت امام در آن اصل ۱۱۰ بعنوان وظایفشان پذیرفته‌اند وظیفه جدیدی را برای ایشان تعیین کنیم. اگر ایشان خودشان صلاح دیدند که نماینده‌ای در جهاد بگذارند مانعی وجود ندارد و می‌تواند بگذارند و هر وظیفه‌ای را هم تعیین کنند در حکم نماینده ایشان قرار خواهد گرفت و این قانون رسمی هم هست. الان هم همانطور که آقای هاشمی فرمودند در پایان اساسنامه مسئله نمایندگی بستگی به خود حضرت امام دارند که اگر تشخیص دادند خودشان نماینده تعیین خواهند فرمود.

بخش سوم وظایف جهاد است. وظایف جهاد به سه بخش بر این اساسنامه تقسیم می‌شود که دو بخش اصلی است و یک بخش بهرحال حاشیه‌ای و فرعی است. اصلی‌ترین قسمت وظایف جهاد آن وظایفی است که خاص جهاد است و تنها جهاد موظف به انجام دادن آنهاست که اگر کوتاهی هم بکند باید پاسخگو باشد. این وظایف در رابطه با روستاها نظیر عمران روستایی، سازمان امور اعتبار، راه، برق روستاها، آبرسانی تا حدود ۱۵۰ خانوار بسیج اقتدار مردم و حدوداً ۱۰ مورد است که مشخصا وظایف جهاد است. بخش دیگری از وظایف جهاد وظایفی است که مربوط به همکاری‌های مشخص جهاد با ارگانهای دیگر است. نظیر آب، برق فشار متوسط و کمک به نهضت سوادآموزی. یک وظیفه دیگر هم هست که به صورت همکاری نیست بلکه هماهنگی است و قریبتر از قبلی‌ها می‌باشد و آن وظایف جهاد در امر کشاورزی و دامداری می‌باشد. بعضی از مواردی را هم که در مجلس رد کردند به خاطر استدلال برادران نماینده‌ای بود که می‌گفتند، این مسائل در قوانین دیگر آمده و طرح آنها را در اساسنامه جهاد ضرورتی ندارد از جمله معنی که دلیشان همین مسئله بود. البته خود وزارت

*** با تغییر عنوان نهاد به وزارتخانه نباید انگیزه‌های ما تغییر پیدا کند و یا پشتکار و آمادگی ما کمتر شود، خیر این یک تغییر ضروری است. ولی اگر انگیزه‌های جهادگران عوض شود تغییر ما هری پیش می‌آید که باید مواظب این باشیم.**

*** از اول قرار نبوده که بچه‌های ما منبر بروند و برای مردم وعظ و خطابه بکنند، این کار ما نبوده و نیست. ما می‌گوییم می‌خواهیم کتابخانه و مجله و نشریه داشته باشیم، فیلم نمایش بدهیم و مردم را علیه دشمنان انقلاب اسلامی بسیج کنیم و این کارها در چهار چوب اساسنامه می‌گنجد.**

معادن و فلزات موافق این بود که ماده‌ای که ضامن استخراج معادن مورد نیاز و بهره‌برداری از فلزات توسط جهاد باشد در اساسنامه بیاید منتهی گفته میشود که چون در قانون معادن آمده ضرورتی ندارد که در اساسنامه آورده شود و جهاد می‌تواند معادنی را که نیاز دارد بهره‌برداری کند و آنجا هم این مسئله ذکر شده. منتهی با این شرط که اخذ مجوز ضرورت دارد در نتیجه اگر یکسری از وظایف در اساسنامه نیامده این تصور پیش نیاید که وظیفه حذف شده، خیر، معادن هست، توره‌های اسلامی روستایی هست، جهاد ادارات هست و تعاون هم اگر نیامده هیچ مسئله‌ای نیست و البته آمدن آن قوی‌تر بود ولی حذف شدن این ماده‌ها به معنای حذف شدن تشکیلات اینها نبوده و نیست. یک وظیفه هم داشتیم که وظیفه فرهنگی بوده که در واقع به شکل کمک به تبلیغات بود و این ماده با رای اکثریت مجلس (حدود ۱۵۰ نفر) حذف شد ولی این به معنای حذف کمیته فرهنگی نیست. کمیته فرهنگی میتواند کارش را بکند منتهی در ابعادی که در اساسنامه هست که حالا برادران خودشان مشغول هستند که مسئله را روشن‌تر و مشخص‌تر بکنند. اینها در رابطه با محتوای اساسنامه بود و بهرحال آنچه که تسویب شده منطبق بر بخشی از نظرات ماست و بخش دیگر هم آن چیزی است که نمایندگان مجلس تصویب کرده‌اند و بهرحال ما بعنوان افرادی که در جمهوری اسلامی مطیع نظام هستیم و مطیع امر ولایت فقیه، با مصوبات مجلس بعنوان یک تکلیف قانونی برخورد می‌کنیم.

تشکیل هیئت بررسی در دفتر مرکزی جهاد

برادران و خواهران اطلاع دارند که کس دیگری بجز نخست وزیر و رئیس جمهور حق انتخاب وزیر را ندارند. اما با توجه به اینکه آقایان اطمینان داده بودند که نظر جهاد را بشنوند و حتی المقدور رعایت بکنند فکر کردیم که در این مورد لازم است کوششهایی بشود و انشاء الله یک هماهنگی و جمع‌بندی صحیحی بدست بیاید تا بتوانیم فردی را از طرف جهاد بعنوان وزیر به آقایان معرفی کنیم. در همین ارتباط مدتها صحبتایی بود که پیشنهاد شد که افرادی از خیرگان جهاد از دفتر مرکزی از استانها و از بین روحانیون

مروری بر اساسنامه جهاد سازندگی...

که در ارتباط با جهاد هستند مشخص بشود، اینها بیایند و در دفتر مرکزی و جلساتی داشته باشند برای کاروری صلاحیتها و خصوصیات کسیکه باید وزیر جهاد شود و احیانا معرفی این وزیر یا افراد به مسئولین مملکتی. این هیئت از روز نهم آذرماه یعنی در همین ماه جاری تشکیل شده و مرکب از ۶ نفر از برادران عزیز اعضای شورای مرکزی چند تا از استانها، ۳ نفر از برادران بزرگوار روحانی که در استانها هستند و ۳ نفر از برادران عزیزی که در دفتر مرکزی مشغول خدمت هستند و یک نتایجی هم گرفتند و خود آنان در فرصتهای مناسب برادران را در جریان اقدامات و پیشرفت کارهایشان قرار خواهند داد و اگر برادرها باز هم سئوالاتی دارند بچاست که در محدوده وظایف هیئت (در رابطه با وزیر یا پیشرفت کار و یا ملاکها و...) از خود هیئت سئوال کنند، در ادامه کار این برادران، سمیناری مرکب از اعضای شورای مرکزی استانها در دفتر مرکزی تشکیل شد و برادران نتیجه اقدامات و فعالیتهایشان را به برادران شورای استانها منعکس کردند و برادران شورای استانها هم نظریاتی را در محدوده مأموریت این هیئت مطرح کردند و نکاتی را توجه دادند و الان هیئت هنوز دارد بکارش ادامه می دهد.

وضعیت آینده جهاد

یک سئوالی که زیاد مطرح میشود این است که با وضعیت جدیدی که جهاد پیدا می کند آیا ممکن است صدمات معنوی به آن وارد شود یا حالت انقلابی اش را از دست بدهد و آسیب پذیر شود و کلا گفته میشود که با این شکل جدیدی که جهاد پیدا می کند که نماینده امام از اساسنامه حذف شده، شورای مرکزی در جهاد و در استانها نیز کمک کردن به تبلیغات اسلامی هم حذف شده برای اعضاء محترم جهاد این را پیش آورده که ممکنه خدای نخواست به آن معنویت جهاد لطمه ای وارد شود البته برای اینکه جهاد انشاء... مدیریتش یک مدیریت پر معنویت و پر بجه باشد، که حتی بهتر از قبل هم در جهت ابعاد معنوی و رشد جهات معنوی اعضای جهاد کار بکند، برادران دارند تلاش می کنند و امیدواریم که انشاء... مدیریت آتیه جهاد یک مدیریتی باشد که بتواند نیازهایی را که الان هم بصورت خلا در جهاد باقی مانده تأمین کند و هیچ مشکلی هم در این زمینه ها نباشد. اما مطلبی که بنظر من باید گفته شود این است که ببینید جهاد سازندگی بعنوان یک نهاد جوشیده از متن انقلاب مهمترین و بزرگی اش این است که یکمده از بچه های مخلص حزب اللهی ایشارگر دور هم جمع شوند و یکدستگاه اجرایی را برای خدمت به محرومین بوجود آوردند و این یکی از ارزشهای زاینده انقلاب اسلامی ما است که باید همچنان حفظ و بعنوان الگو و نمونه

هست و خصوصیات و معیار هایی که وزیر جهاد باید داشته باشد چیست؟ ما معتقدیم که در نظام جمهوری اسلامی الحمدا... هم وزراء خیلی صالح و صادق و انشاه... توانمند هستند و توی وزراء هیچ اختلافی نیست و بعدا هم با اضافه شدن وزیر جهاد هیچ اختلافی علی الاصول و قاعده وجود ندارد فقط به نظر مادر قدرت کارایی این وزراء ممکن است اختلافاتی باشد که ناشی از انعکاس فعالیت و قدرت همکاری است که در پایین تشکیلات کار می کنند. یعنی معتقدیم دیگر برادران وزیر از آن قدرت همکاری و تحرکی که در جهاد هست برخوردار نیستند و برای همین کارایی آنها یک قدری پایین تر است. و دیگر تفاوت وجود ندارد، تفاوت در همکاریان حزب الهی و انگیزه دار و معتقدی است که در جهاد فعالیت می کنند.

* طرح بسیج سازندگی

یکی از سئوالات در رابطه با طرح بسیج سازندگی و وضعیت نظام وظیفه در اساسنامه است. دو ماده در اساسنامه بود یکی استفاده از نیرو ها و تجهیزات فنی ارتش و سپاه و یکی هم استفاده از نیرو های مازاد بر نیاز ارتش، که این دو ماده مورد تصویب نمایندگان محترم قرار نگرفت و دلیشان هم این بود که قانون دارد در مجلس نوشته میشود و در آن تکلیف افراد مازاد بر خدمت برای جهاد هم مشخص میشود.

همینطور هم برای استفاده از نیروی فنی ارتش و سپاه گفتند که این نیرو ها در اختیار دولت است و نیازی به ذکر در اساسنامه جهاد ندارد وقتی که زمان مسلح شد انشاءالله، دولت هر جا که لازم باشد این نیرو را بکار می گیرد و منجمله در جهاد و میدانیم که قانون مربوط به نظام وظیفه در مجلس تصویب شد و یک ماده ای در آنجا گذراندند که افراد مازاد بر نیاز ارتش بعد از دیدن آموزش نظامی شان در اختیار کلیه ارگانهایی که به آنها نیاز داشته باشد مثل وزارتخانه ها، نهاد های انقلاب، شرکتهای دولتی و غیره قرار می گیرند. بنابراین این مسئله و همینطور ماده تعاونی و ماده معدن و چیز های دیگری از این قبیل دلیل اینکه در قانونهای کلی مملکتی می آیند از اساسنامه حذف شدند. در انتها همه ما بایستی بدرگاه خدا دعا کنیم که اعضای جهاد و نیروی ایمان جهادگران و انگیزه های کار در جهاد و مدیریت آینده جهاد که وضعیت کار و کیفیت جهاد را در آینده مشخص می کند بطور مطلوب حفظ شوند و جهاد بطور مطلوب اداره شود که با شناخت و اعتقادی که نسبت به نظام اسلامی و توکلی که به خدا داریم انشاءالله اینطور خواهد بود و انشاءالله جهاد سازندگی نه فقط روستا بلکه پایه اقتصاد آینده نظام اسلامی خواهد شد و به آن هدفی که در پیام امام ترسیم شده است انشاءالله خواهد رسید.

«والسلام»

در مورد وزیر جهاد

سئوال شده که آیا تفاوت بین وزیر جهاد با سایر وزراء